

Brev inför beslutet kring genomlysningen av Malmöandan

Till ledamöter i Malmö stads fullmäktige och kommunstyrelsen

Vi i föreningslivet värdesätter öppenhet och transparens. Vi ser kommunstyrelsen och fullmäktige som det demokratiska forum som i slutänden har makten att styra kommunens verksamheter på bästa sätt. Vi ser också er som medborgarnas representanter, med uppgift att styra Malmö på bästa sätt, och även att lyssna på medborgarna i staden.

Malmö stad har tillsammans med största delen av föreningslivet i staden, antagit en överenskommelse för samverkan och hur denna samverkan ska ske. Överenskommelsen mellan Malmö stad och den idéburna sektorn i Malmö antogs 2017 och är en process som startade år 2014, med ursprung i både den nationella överenskommelsen och i Malmökommissionens förslag om att demokratisera styrningen i staden. Överenskommelsen kallas Malmöandan. Ni hittar den här: [Överenskommelsen](#).

Jag blev anställd för att representera den idéburna sektorns intresse i Malmöandan och i enlighet med den Europeiska koden för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen har jag rätt att agera självständigt och att ge uttryck för synpunkter som skiljer sig från de myndigheter som jag samarbetar med. Jag känner en moralisk skyldighet att skicka det här sista brevet till er och att detta blir dokumenterat.

Jag vill uppmärksamma er på att samarbetet i Malmöandan har fungerat i huvudsak väl, och har bestått i att tillvarata idéer, främja dialog, och skapa delaktighet mellan malmöbor, organisationer och förvaltningar. Syftet har kort och gott varit att stärka tilltron till demokratin samt öka jämlikheten och delaktigheten i kommunen.

Med utgångspunkt i, och i samband med att kommunfullmäktige beslutade om, "Överenskommelse för samverkan mellan Malmö stad och den idéburna sektorn i Malmö" skapades en samarbetsplan, en samordningsfunktion mellan staden och föreningslivet samt en styrgrupp som har ansvar för övergripande styrning av Malmöandan. Malmöandans samordningsfunktion har haft i uppdrag att främja dialog och samråd. Styrgruppen skulle utgöra ett stöd för samordnarna och säkerställa att spridning och förankring av överenskommelsen fortgår. Tyvärr har processen inom styrgruppen för Malmöandan präglats av konflikter skapade av enskilda politiker och organisationsföreträdare. Samarbetet har därigenom skadats, och dessutom har konflikten mellan personerna i styrgruppen kommit att utgöra ett arbetsmiljöproblem för de anställda samordnarna och resten av styrgruppsledamöterna. Bland annat har vissa styrgruppsledamöter blandat sig i, och velat påverka beslut på områden som ligger utanför styrgruppens mandat.

Oförståelsen kring Malmöandans, och dess styrgrupps, uppdrag, samt ett maktspel har fått allvarliga konsekvenser både i form av uppsägningar och i form av risk för nedläggning av Föreningscentret Nobel 21, som är en del av Malmöandan enligt Malmöandans samarbetsplan. Dessutom har både staden och civilsamhället tappat kompetens, och 10 års arbete med att bygga upp Malmöandan till ett starkt varumärke riskerar nu att gå förlorat.

På grund av oförståelsen har flera saker skett som inte varit förenligt med Malmöandan.

Till exempel det har förekommit både otrevlig och auktoritär ton i kommunikationen med samordnarna från enskilda personer i styrgruppen. Genomlysningen av Malmöandan saknar förståelse för civil medverkan och har brister vad gäller opartiskhet och objektivitet. Ett kort exempel: Under genomlysningen valde man att lyssna på och intervjua MISO:s verksamhetschef men gav inte möjlighet åt Malmö Ideellas verksamhetschef att yttra sig, **Detta är en flagrant brist i opartiskhet och objektivitet och utgör en uppenbar risk för att slutsatserna i genomlysningen påverkas.**

Kommunikationen avseende genomlysningens innehåll och dokumentation var inte transparent. Detta agerande bryter mot överenskommelsens grundläggande principer som t.ex. öppenhet och insyn samt dialog mellan parterna. Genomlysningen betonar att samordnarna har gjort ett mycket bra arbete samt att de aktiviteter som genomförts löpande upplevs, planeras och genomförs på ett bra sätt utifrån uppsatta fokusområden samt att de har haft ett högt deltagande. Genomlysningen visade att den interna krisen i styrgruppen bygger på personliga konflikter och missförtroende mellan vissa styrgruppsledamöter.

Det är ett misslyckande att inblandade parter brister i förmåga att hantera konflikter, förhandla och föra dialog. Samtidigt är det viktigt att påpeka att 4 av 8 styrgruppsledamöterna (3 idéburna, 1 politiker) och även 1 adjungerad var nyvalda när den interna krisen uppstod, och därigenom hade svårt att hantera de problem som uppstod i ett komplext sammanhang.

Ett hållbart och konstruktivt sätt att leda skulle skapa lösningar och konkreta åtgärder för att strider kring ekonomiska frågor och ansvar inte skulle uppstå igen. Dock är det oproportionerligt att en intern kris, och personligt missförtroende mellan vissa styrgruppsledamöter (inte ens hela styrgruppen), **ska få till konsekvens att Malmö stads positiva satsning av skattepengar och 10 års kreativt arbete med Malmöandan bara helt sonika ska skrotas. Stora positiva värden har skapats under dessa år, och det faktum att Malmöandan ger Malmöborna möjligheter till inflytande i frågor och beslut som påverkar dem, innebär att det vore både odemokratiskt och ansvarslost att låta det egna misslyckandet gå ut över medborgarna i staden.**

Medan myndigheter som MUCF och andra städer (även utomlands) uppmärksammar och uppskattar det Malmö stad har byggt tillsammans med civilsamhället kan man med fog påstå att det är obegripligt att interna krafter vill avveckla denna samverkan.

Malmöandan är fortfarande i en utvecklingsfas och det finns mycket som kan förbättras och förändras. Ett konstruktivt och ansvarsfullt sätt att leda skulle förstärka Malmöandan som samverkansplattform. Vi är alla medvetna om att, för att motverka segregation och ojämlikhet, behöver vi förstärka samverkan över sektorerna. Det finns säkert en tydlig vilja att samverka men det krävs framför allt genuint engagemang, tid och kunskap för att överbrygga olikheter och hitta gemensamma arbetsformer.

Att bygga en samverkansplattform tar tid och kräver resurser och det vore inte ett särskilt genomtänkt beslut att kasta bort de hittills investerade resurserna som dessutom finansierats med Malmöbornas skattepengar.

Jag måste påminna om att om man stoppar Malmöandans arbete innebär det också en backslash för Malmökommissionens arbete som rekommenderade att skapa kunskapsallianser och att demokratisera styrningen.

En mer omfattande översyn av denna process samt en dialog för att istället **hitta konstruktiva lösningar för Malmös bästa, med Malmökommissionens arbete och Agenda 2030 i fokus, som båda ligger till grund för Malmöandan, skulle vara ett bättre beslut.** Ett beslut som berör Malmöandan bör fattas i ett rum som respekterar överenskommelsen och samarbetsplanen i en anda av samarbete på lika villkor.

Jag är medveten om att normer, makt och intersektionalitet spelar roll och att jag inte kan påverka ett politiskt beslut att stoppa finansieringen av Malmöandan, men jag hoppas verkligen att den överenskommelse som en gång antogs av Kommunfullmäktige inte ska behöva upphöra att existera på grund av personliga konflikter. Malmö stad och idéburen sektor behöver, mer än någonsin, samverkan och samarbete för att kunna bidra till att lösa dagens och framtidens utmaningar.

I bifogad fil skickar jag Malmöandans rapport för 2023. Jag går vidare mot nya äventyr och tackar er, som har varit delaktiga inom Malmöandan, för ert engagemang och en aktiv närvaro under den tid som jag fick samarbeta med kommunen som samordnare för Malmöandan. Precis som ni brinner jag för ett mer helt och mer hållbart Malmö. Vi kommer säkert att ses och mötas i andra sammanhang.

Verenice Bengtsson

Samordnare för idéburen sektor i Malmöandan
malmoandan.se